Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

5 päivänä toukokuuta 2022*

Ennakkoratkaisupyyntö – Yhteinen maatalouspolitiikka (YMP) – Asetus (EU) N:o 1306/2013 – Liite II – Lakisääteinen hoitovaatimus 10 – Asetus (EU) N:o 1107/2009 – 55 artiklan ensimmäinen kohta ja toisen kohdan ensimmäinen virke – Suoran tuen järjestelmät – Yhteiset säännöt – YMP:n nojalla saatavaa tukea tai sen osaa koskevat vähennykset tai tuen ulkopuolelle sulkeminen – Täydentäviä ehtoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättäminen – Sellaisen kasvinsuojeluaineen käyttö, jolle ei ole myönnetty tai jolla ei enää ole lupaa asianomaisessa jäsenvaltiossa ja – jos kyse on tästä jälkimmäisestä tapauksesta – jonka käyttöaika on päättynyt

Asiassa C-189/21,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka College van Beroep voor het bedrijfsleven (taloudellis-hallinnollisten asioiden ylioikeus, Alankomaat) on esittänyt 23.3.2021 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 26.3.2021, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

R. en R.

vastaan

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Jarukaitis sekä tuomarit D. Gratsias ja Z. Csehi (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: P. Pikamäe,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. S. Schillemans ja K. Bulterman,

– Kreikan hallitus, asiamiehinään E. Tsaousi ja I.-E. Krompa,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

– Euroopan komissio, asiamiehinään H. van Vliet, A. Sauka ja F. Castilla Contreras,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee lakisääteisen hoitovaatimuksen 10 tulkintaa, sellaisena kuin tästä hoitovaatimuksesta säädetään yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 549) liitteessä II (jäljempänä hoitovaatimus 10), siltä osin kuin kyseisessä hoitovaatimuksessa viitataan kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21.10.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 (EUVL 2009, L 309, s. 1) 55 artiklan ensimmäiseen kohtaan ja toisen kohdan ensimmäiseen virkkeeseen.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain R. en R. ja Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (maatalous- ja luontoasioista sekä elintarvikkeiden laadusta vastaava ministeri, jäljempänä ministeri) ja jossa on kyse R. en R:lle vuodelta 2018 myönnettävien suorien tukien määrän vähentämisestä yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 (EUVL 2013, L 347, s. 608) nojalla.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus N:o 1306/2013

3 Asetus N:o 1306/2013 koskee yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) rahoitusta, hallinnointia ja seurantaa.

4 Asetuksen johdanto-osan 53 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”[Yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta 29.9.2003 annetussa] neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1782/2003 [(EUVL 2003, L 270, s. 1)], joka on korvattu [yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen N:o 1782/2003 kumoamisesta 19.1.2009 annetulla neuvoston] asetuksella (EY) N:o 73/2009 [(EUVL 2009, L 30, s. 16)],

vahvistetaan periaate, jonka mukaan yhteisen maatalouspolitiikan puitteissa joidenkin tukien maksaminen kokonaisuudessaan tuensaajille olisi kytkettävä maan hoitoa, maataloustuotantoa ja maataloustoimintaa koskevien sääntöjen noudattamiseen. – –

Täydentävien ehtojen järjestelmän mukaan jäsenvaltioiden edellytetään soveltavan seuraamuksia kaikkea yhteisen maatalouspolitiikan puitteissa saatavaa tukea tai sen osaa koskevien vähennysten tai tuen ulkopuolelle sulkemisen muodossa.”

5 Asetuksen N:o 1306/2013 johdanto-osan 54 perustelukappaleessa täsmennetään seuraavaa:

”Täydentävien ehtojen järjestelmällä yhteiseen maatalouspolitiikkaan sisällytetään ympäristöä, ilmastonmuutosta, maan hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa, kansanterveyttä, eläinten terveyttä, kasvien terveyttä ja eläinten hyvinvointia koskevat perusvaatimukset. Täydentävien ehtojen tarkoituksena on edistää kestävää maataloutta tekemällä tuensaajat tietoisemmiksi kyseisten perusvaatimusten noudattamisen välttämättömyydestä. Pyrkimyksenä on myös saada yhteinen maatalouspolitiikka vastaamaan nykyistä paremmin yhteiskunnan odotuksia lisäämällä sen yhdenmukaisuutta ympäristöä, kansanterveyttä, eläinten terveyttä, kasvien terveyttä ja eläinten hyvinvointia koskevien politiikkojen kanssa. Täydentävien ehtojen järjestelmä on erottamaton osa yhteistä maatalouspolitiikkaa, ja tämän vuoksi se olisi säilytettävä. Järjestelmän soveltamisalaa, johon nykyisellään kuuluvat lakisääteisten hoitovaatimusten ja maan hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevien toimenpidevaatimusten erilliset luettelot, olisi kuitenkin järkeistettävä täydentävien ehtojen järjestelmän johdonmukaisuuden varmistamiseksi ja näkyvyyden parantamiseksi. Tätä varten lakisääteiset hoitovaatimukset ja maan hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevat toimenpidevaatimukset olisi koottava yhdeksi luetteloksi ja ryhmiteltävä alojen ja aiheiden mukaan. – –”

6 Asetuksen VI osastossa esitetyt säännöt koskevat täydentäviä ehtoja, ja tämän osaston I luvussa määritellään kyseisten ehtojen soveltamisala. Asetuksen 91 artiklan, jonka otsikko on ”Yleisperiaate”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos 92 artiklassa tarkoitettu tuensaaja ei noudata 93 artiklassa vahvistettuja täydentävien ehtojen sääntöjä, kyseiselle tuensaajalle on määrättävä hallinnollinen seuraamus.”

7 Asetuksen N:o 1306/2013 91 artiklan 3 kohdan b alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä osastossa tarkoitetaan:

– –

b) ’hoitovaatimuksella’ kutakin liitteessä II tarkoitettua tietyn säädöksen unionin oikeuden mukaista yksittäistä lakisääteistä hoitovaatimusta, joka eroaa sisällöltään muista saman säädöksen vaatimuksista.”

8 Asetuksen 92 artiklan, jonka otsikko on ”Kyseeseen tulevat tuensaajat”, ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

”Edellä olevaa 91 artiklaa sovelletaan tuensaajiin, jotka saavat suoria tukia asetuksen [N:o 1307/2013] nojalla – –”

9 Asetuksen N:o 1306/2013 93 artiklan, jonka otsikko on ”Täydentäviä ehtoja koskevat säännöt”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Täydentävien ehtojen säännöt ovat kansallisella tasolla vahvistetut liitteessä II luetellut unionin lainsäädännön mukaiset lakisääteiset hoitovaatimukset ja maan hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevat toimenpidevaatimukset seuraavilla aloilla:

a) ympäristö, ilmastonmuutos ja maan hyvä maatalouskunto;

b) kansanterveys sekä eläinten ja kasvien terveys;

c) eläinten hyvinvointi.”

10 Saman asetuksen liitteessä II, jonka otsikko on ”Täydentäviä ehtoja koskevat säännöt 93 artiklan mukaisesti”, säädetään seuraavaa:

”Hoitovaatimus: Lakisääteiset hoitovaatimukset

– –

Ala	Aihe	Hoito- ja toimenpidevaatimukset		
– –	– –	– –		
Kansanterveys, eläinten terveys ja kasvien terveys	Kasvinsuojeluaineet	Hoitovaatimus 10	Asetus [N:o 1107/2009]	55 artiklan [ensimmäinen kohta ja toisen kohdan ensimmäinen virke]”

11 Asetuksen N:o 1306/2013 VI osaston II luku, jonka otsikko on ”Valvontajärjestelmä ja hallinnolliset seuraamukset täydentävien ehtojen yhteydessä”, sisältää asetuksen 96–101 artiklan.

12 Asetuksen 99 artiklassa, jonka otsikko on ”Hallinnollisten seuraamusten laskeminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Edellä 91 artiklassa tarkoitettua hallinnollista seuraamusta sovelletaan vähentämällä kyseiselle tuensaajalle niiden tukihakemusten, jotka hän on jättänyt tai tulee jättämään havainnon tekemisen kalenterivuonna, osalta myönnettyjen ja myönnettävien 92 artiklassa lueteltujen tukien kokonaismäärää tai sulkemalla määrä tuen ulkopuolelle.

– –

2. – –

Noudattamatta jättäminen, josta aiheutuu välitön vaara kansanterveydelle tai eläinten terveydelle, johtaa kuitenkin aina tuen vähentämiseen tai tuen ulkopuolelle sulkemiseen.

– –”

Asetus N:o 1107/2009

13 Asetus N:o 1107/2009 koskee kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamista. Tämän asetuksen johdanto-osan 24 ja 35 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(24) Lupia koskevilla säännöksillä on taattava suojelun korkea taso. Varsinkin ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön suojelu olisi asetettava kasvintuotannon parantamisen edelle kasvinsuojeluaineiden lupia myönnettäessä. Ennen kuin kasvinsuojeluaineita saatetaan markkinoille, olisi siksi osoitettava, että niistä on selkeästi hyötyä kasvintuotannolle ja ettei niillä ole haitallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen, herkät väestöryhmät mukaan lukien, eikä kohtuuttomia haittavaikutuksia ympäristöön.

– –

(35) Ihmisten ja eläinten terveyden ja ympäristön korkeatasoisen suojelun varmistamiseksi kasvinsuojeluaineita olisi käytettävä oikein, niille myönnetyn luvan mukaisella tavalla – –”

14 Asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä asetuksessa annetaan säännöt, jotka koskevat lupien myöntämistä kasvinsuojeluaineille kaupallisessa muodossa sekä niiden markkinoille saattamista, käyttöä ja valvontaa [Euroopan] yhteisössä.

– –

3. Tämän asetuksen tarkoituksena on varmistaa ihmisten ja eläinten terveyden suojelun sekä ympäristönsuojelun korkea taso ja parantaa sisämarkkinoiden toimintaa yhdenmukaistamalla kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamista koskevia sääntöjä ja parantaa samalla maataloustuotantoa.

– –”

15 Asetuksen N:o 1107/2009 III luvun, jonka otsikko on ”Kasvinsuojeluaineet”, 1 jakson, jonka otsikko on ”Lupa”, 1 alajaksossa, jonka otsikko on ”Vaatimukset ja sisältö”, olevan asetuksen 28 artiklan, jonka otsikko on ”Markkinoille saattamista ja käyttöä koskeva lupa”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kasvinsuojeluainetta ei saa saattaa markkinoille tai käyttää, ellei sille ole annettu kyseisessä jäsenvaltiossa lupaa tämän asetuksen mukaisesti.”

16 Asetuksen 32 artiklan, jonka otsikko on ”Voimassaoloaika”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Luvan voimassaoloaika vahvistetaan luvassa.

Lupa on voimassa enintään yhden vuoden kasvinsuojeluaineen sisältämien tehoaineiden, suoja-aineiden ja tehosteaineiden hyväksynnän voimassaolon päättymisestä ja sen jälkeen niin kauan kuin kasvinsuojeluaineen sisältämät tehoaineet, suoja-aineet ja tehosteaineet on hyväksytty, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 44 artiklan soveltamista.

– –”

17 Asetuksen 46 artiklassa, jonka otsikko on ”Siirtymäaika”, säädetään seuraavaa:

”Kun jäsenvaltio peruuttaa luvan, muuttaa sitä tai ei uusi lupaa, se voi myöntää siirtymäajan olemassa olevien varastojen hävittämiseksi, varastoimiseksi, markkinoille saattamiseksi ja käyttämiseksi.

Jos luvan epäämiseen, muuttamiseen tai uusimatta jättämiseen johtaneet syyt eivät liity ihmisten tai eläinten terveyden tai ympäristön suojelemiseen, siirtymäaika on rajoitettu ja se saa olla enintään kuusi kuukautta myynnin ja jakelun osalta ja lisäksi enintään yksi vuosi kyseisten kasvinsuojeluaineiden olemassa olevien varastojen hävittämisen, varastoimisen ja käytön osalta.”

18 Saman asetuksen III luvun 2 jaksossa, jonka otsikko on ”Käyttö ja ilmoittaminen”, olevan asetuksen 55 artiklan, jonka otsikko puolestaan on ”Kasvinsuojeluaineiden käyttö”, ensimmäisessä kohdassa ja toisen kohdan ensimmäisessä virkkeessä säädetään seuraavaa:

”Kasvinsuojeluaineita on käytettävä asianmukaisesti.

Asianmukaiseen käyttöön kuuluvat hyvän kasvinsuojelukäytännön soveltaminen ja 31 artiklan mukaisesti vahvistettujen ja merkinnöissä mainittujen edellytysten noudattaminen.”

19 Asetuksen N:o 1107/2009 83 artiklan toisessa kohdassa säädetään seuraavaa:

”Viittauksia kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän asetukseen. Erityisesti muussa yhteisön lainsäädännössä, kuten asetuksessa [N:o 1782/2003], olevia viittauksia [kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta 15.7.1991 annetun neuvoston] direktiivin 91/414/ETY [(EYVL 1991, L 230, s. 1)] 3 artiklaan pidetään viittauksina tämän asetuksen 55 artiklaan.”

Direktiivi 91/414

20 Direktiivi 91/414 kumottiin asetuksella N:o 1107/2009, ja sitä sovellettiin 13.6.2011 saakka.

21 Direktiivin 3 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kasvinsuojeluaineita ei saa saattaa markkinoille tai käyttää niiden alueella, elleivät ne ole hyväksyneet kyseistä tuotetta tämän direktiivin mukaisesti, paitsi silloin, kun tuotteen käyttötarkoitus kuuluu 22 artiklan säännösten soveltamisalaan.

– –

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että kasvinsuojeluaineita käytetään asianmukaisesti. Asianmukainen käyttö sisältää 4 artiklan mukaisesti vahvistettujen ja etiketeissä mainittujen edellytysten noudattamisen ja hyvän kasvinsuojelukäytännön periaatteiden sekä mahdollisuuksien mukaan integroidun torjunnan periaatteiden soveltamisen.

– –”

Alankomaiden oikeus

22 Kasvinsuojeluaineista ja biosidivalmisteista 17.2.2007 annetun lain (Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden) (Stb. 2007, 125), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiaan, 20 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Asetuksen rikkominen

1. [Asetuksen N:o 1107/2009] 28 artiklan 1 kohdan, 52 artiklan 1 ja 5 kohdan, 55 artiklan, 56 artiklan 1 kohdan, 58 artiklan 1 kohdan ja 64 artiklan tai mainitun asetuksen nojalla annettujen asetusten vastainen toiminta on kielletty. – –”

23 YMP:n mukaisten suorien tukien täytäntöönpanosta 11.12.2014 annetun asetuksen nro WJZ/14194346 (Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB nr. WJZ/14194346 (Stcrt. 2014, 36127), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiaan (jäljempänä ministerin antama täytäntöönpanoasetus), 3.1 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Täydentävät ehdot:

1. Viljelijän, joka on jättänyt hakemuksen – – suorista tuista, on noudatettava seuraavia säännöksiä:

a. asetuksen [N:o 1306/2013] 93 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut liitteessä 3 luetellut hoitovaatimukset. – –”

24 Ministerin täytäntöönpanoasetuksen 3.1 §:n 1 momentin a kohdassa mainitussa liitteessä 3 säädetään seuraavaa:

”[Asetuksen N:o 1306/2013] 93 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut hoitovaatimukset

– –

Aihe: kasvinsuojeluaineet

Lakisääteinen hoitovaatimus 10. [Asetuksen N:o 1107/2009] 55 artiklan [ensimmäinen kohta ja toisen kohdan] ensimmäinen virke:

10.1	[Asetuksen N:o 1107/2009] 55 artiklan [ensimmäinen kohta ja toisen kohdan ensimmäinen virke]”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

25 R. en R. jätti 20.3.2018 ministerille yhdistetyn ilmoituksen, jossa se haki YMP:hen perustuvien suorien tukien maksamista.

26 Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteitin (elintarvikkeiden ja kulutustavaroiden tarkastamisesta vastaava viranomainen, Alankomaat) tarkastaja totesi 11.10.2018, että yksi R. en R:n osakkaista käytti MECOP PP-2 -nimistä kasvinsuojeluainetta (lupanumero 12678N)

tylppöhierakan (*Rumex obtusifolius*) torjuntaan. Kyseisen kasvinsuojeluaineen tehoaineena on mekoproppi-P. Tälle kasvinsuojeluaineelle myönnetyn luvan voimassaolo oli päättynyt 30.1.2016. Saman aineen viimeiseksi myyntipäiväksi oli vahvistettu 30.7.2016 ja sen viimeiseksi käyttöpäiväksi 30.1.2017.

27 Ministeri määräsi 4.4.2019 ministerin antaman täytäntöönpanoasetuksen nojalla R. en R:lle kolmen prosentin vähennyksen tälle vuodelta 2018 myönnettävien suorien tukien määrästä täydentäviä ehtoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisen takia, koska R. en R. oli käyttänyt luvatonta kasvinsuojeluainetta.

28 Ministeri hylkäsi 21.8.2019 tekemällään päätöksellä perusteettomana oikaisuvaatimuksen, jonka R. en R. oli tehnyt kyseisestä vähennyksestä. Tämän päätöksen mukaan pääasiassa kyseessä oleva menettely merkitsee täydentäviä ehtoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättämistä, koska luvattoman kasvinsuojeluaineen käyttö kuuluu lakisääteiseen hoitovaatimukseen 10, jossa viitataan asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan ensimmäiseen kohtaan ja toisen kohdan ensimmäiseen virkkeeseen.

29 R. en R. on riitauttanut kyseisen päätöksen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa.

30 Tässä tuomioistuimessa R. en R. ei kiistä käyttäneensä kasvinsuojeluainetta, jolla ei enää ollut lupaa, mutta väittää, ettei tämä merkitse asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan rikkomista, koska tässä artiklassa säädetään ainoastaan, että kasvinsuojeluaineita on ”käytettävä asianmukaisesti”. R. en R. väittää, että luvattoman kasvinsuojeluaineen käyttö ei merkitse asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan vaan sen 28 artiklan rikkomista; tämän artiklan mukaan kasvinsuojeluainetta ei saa saattaa markkinoille tai käyttää, ellei sille ole annettu lupaa. Kyseistä 28 artiklaa ei kuitenkaan mainita asetuksen N:o 1306/2013 liitteessä II, joten sen rikkominen ei merkitse täydentäviä ehtoja koskevien sääntöjen rikkomista. Niinpä R. en R. väittää ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa, että ministeri on katsonut virheellisesti, että lakisääteistä hoitovaatimusta 10 on rikottu, joten ministerillä ei ollut toimivaltaa määrätä kolmen prosentin vähennystä R. en R:lle vuodelta 2018 myönnettävien suorien tukien määrästä sen takia, ettei täydentäviä ehtoja koskevia sääntöjä ollut noudatettu.

31 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan, johon lakisääteisessä hoitovaatimuksessa 10 viitataan, sanamuodon mukaisesta tulkinnasta seuraa, ettei tämä artikla koske tilannetta, jossa käytetään luvatonta kasvinsuojeluainetta. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa kuitenkin, että tällainen tulkinta johtaisi siihen ”erikoiseen ja mahdollisesti myös epätoivottuun” seuraukseen, että tilanteessa, jossa viljelijä on käyttänyt luvatonta kasvinsuojeluainetta, hänelle ei voitaisi määrätä mitään vähennystä täydentäviä ehtoja koskevien sääntöjen noudattamatta jättämisen takia, vaikka tämä olisi mahdollista, jos luvan saanutta kasvinsuojeluainetta käytetään epäasianmukaisesti.

32 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii edellisessä kohdassa esitetyn tulkinnan yhteensoveltuvuutta niiden asetuksilla N:o 1306/2013 ja N:o 1107/2009 tavoiteltavien päämäärien kanssa, jotka koskevat ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden sekä ympäristön suojelua.

33 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii myös pääasiallisesti syitä, joiden perusteella unionin lainsäätäjä on päättänyt säätää asetuksen N:o 1107/2009 83 artiklassa, että muussa yhteisön lainsäädännössä olevia viittauksia direktiivin 91/414 3 artiklaan pidetään viittauksina yksinomaan asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklaan eikä myös tämän asetuksen 28 artiklaan.

34 Tässä asiayhteydessä College van Beroep voor het bedrijfsleven (taloudellis-hallinnollisten asioiden ylioikeus, Alankomaat) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [lakisääteistä hoitovaatimusta 10], jossa viitataan [asetuksen N:o 1107/2009] 55 artiklan [ensimmäiseen kohtaan ja toisen kohdan ensimmäiseen virkkeeseen], tulkittava siten, että kyseistä hoitovaatimusta sovelletaan myös tilanteeseen, jossa on käytetty kasvinsuojeluainetta, jolle ei ole asianomaisessa jäsenvaltiossa myönnetty jälkimmäisen asetuksen mukaista lupaa?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

35 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään pääasiallisesti, onko lakisääteistä hoitovaatimusta 10, jossa viitataan asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan ensimmäiseen kohtaan ja toisen kohdan ensimmäiseen virkkeeseen, tulkittava siten, että se koskee myös sellaisen kasvinsuojeluaineen käyttöä, jolle ei ole myönnetty tai jolla ei enää ole lupaa asianomaisessa jäsenvaltiossa ja – jos kyse on tästä jälkimmäisestä tapauksesta – jonka käyttöaika on päättynyt.

36 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tulkitsemiseksi on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi sen asiayhteys sekä sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa se on (tuomio 22.1.2020, Ursa Major Services, C-814/18, EU:C:2020:27, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Aluksi on huomattava, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan pääasian asianosaisten kesken on riidatonta, että kyseessä olevalle kasvinsuojeluaineelle myönnetyn luvan voimassaolo oli päättynyt 30.1.2016 ja että pääasian kantajan käyttäessä kyseistä ainetta myös sen viimeinen käyttöpäivä, joka oli 30.1.2017, oli ylittynyt.

38 Ensinnäkin on huomattava, että asetuksen N:o 1107/2009 johdanto-osan 35 perustelukappaleen mukaan kasvinsuojeluaineita käytetään ”[asianmukaisesti]” silloin, kun niitä käytetään ”niille myönnetyn luvan mukaisella tavalla”.

39 Tältä osin asianmukaisen käytön käsite, sellaisena kuin sitä käytetään asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan ensimmäisessä kohdassa ja toisen kohdan ensimmäisessä virkkeessä, on sen jälkimmäisen osatekijän osalta ymmärrettävä niin, että sillä viitataan kyseisen asetuksen 28 artiklan 1 kohtaan, jossa säädetään, että kasvinsuojeluainetta ei saa ”käyttää”, ellei sille ole annettu asianomaisessa jäsenvaltiossa ”lupaa”.

40 Lisäksi asetuksen N:o 1107/2009 32 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä virkkeestä ilmenee, että luvan voimassaoloaika vahvistetaan kasvinsuojeluaineen lupaa koskevassa asiakirjassa, ja asetuksen 46 artiklasta ilmenee, että luvan peruuttamiseen ja muuttamiseen tai sen voimassaolon päättymiseen voidaan myöntää siirtymäaika muun muassa olemassa olevien varastojen käyttämiseksi.

41 Tästä seuraa, että se, että asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan ensimmäisen kohdan ja toisen kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan kasvinsuojeluaineita on käytettävä ”asianmukaisesti”, edellyttää käyttöä, joka kuuluu niin aineellisesti kuin ajallisestikin sellaisen luvan piiriin, joka on myönnetty kyseisen asetuksen 28 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja jonka vaikutukset määräytyvät kyseisen asetuksen 32 artiklan 1 kohdan ja tarvittaessa sen 46 artiklan säännösten mukaisesti.

42 Toiseksi asetuksen N:o 1107/2009 1 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tässä asetuksessa annetaan säännöt, jotka koskevat lupien myöntämistä kasvinsuojeluaineille kaupallisessa muodossa sekä muiden muassa niiden käyttöä ja valvontaa Euroopan yhteisössä. Kyseisen asetuksen 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, että tämän asetuksen tarkoituksena on erityisesti varmistaa ihmisten ja eläinten terveyden suojelun sekä ympäristönsuojelun korkea taso.

43 Kuten asetuksen N:o 1107/2009 johdanto-osan 24 perustelukappaleessa todetaan, lupia koskevilla säännöksillä on taattava ihmisten ja eläinten terveyden suojelun ja ympäristönsuojelun korkea taso. Juuri tämä on päämäärä, jota saman asetuksen johdanto-osan 35 perustelukappaleen mukaan tavoitellaan sillä, että kasvinsuojeluaineita käytetään asianmukaisesti, niille myönnetyn luvan mukaisella tavalla. Tässä asiayhteydessä on muistutettava, että asetuksen N:o 1306/2013 liitteen II mukaan asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan ensimmäisen kohdan ja toisen kohdan ensimmäisen virkkeen noudattamista koskevalla lakisääteisellä hoitovaatimuksella 10 on juuri tarkoitus suojella kansanterveyttä sekä eläinten ja kasvien terveyttä. Lakisääteinen hoitovaatimus 10 kuuluu siis kansanterveyttä sekä eläinten ja kasvien terveyttä koskeviin täydentäviä ehtoja koskevaan järjestelmään sisällytettyihin YMP:n perusvaatimuksiin, joiden noudattaminen on asetuksen N:o 1306/2013 johdanto-osan 53 ja 54 perustelukappaleen mukaan edellytyksenä sille, että tietyt YMP:n mukaiset tuet maksetaan tuensaajille täysimääräisinä.

44 Niinpä tulkinta, jolla lakisääteisen hoitovaatimuksen 10 soveltamisalan ulkopuolelle jätettäisiin sellaisten kasvinsuojeluaineiden käyttö, joille ei ole myönnetty lupaa asianomaisessa jäsenvaltiossa tai joilla ei enää ole siellä lupaa ja joiden käyttöaika on päättynyt, olisi vastoin täydentäviä ehtoja koskevan periaatteen tavoitetta, joka on taata ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden sekä ympäristön korkeatasoinen suojelu. Tällainen tulkinta nimittäin merkitsisi sitä, että tuensaajalle, joka käyttää luvatonta kasvinsuojeluainetta, ei määrättäisi hallinnollisena seuraamuksena vähennystä suorien tukien määrästä, kun taas tuensaajalle, joka käyttää luvan saanutta kasvinsuojeluainetta mutta käyttää sitä siihen liittyvien ehtojen vastaisesti, puolestaan määrättäisiin tällainen seuraamus. Luvaton kasvinsuojeluaine jäisi siten YMP:n täydentäviä ehtoja koskevan periaatteen soveltamisalan ulkopuolelle, mikä ei soveltuisi yhteen YMP:n tavoitteiden kanssa.

45 Tästä seuraa, että sellaisen kasvinsuojeluaineen käyttö, jolle ei ole myönnetty lupaa tai jonka luvan voimassaoloaika ja mahdollisesti käyttöaika ovat päättyneet, merkitsee asetuksen N:o 1306/2013 liitteeseen II, jonka otsikko on ”Täydentäviä ehtoja koskevat säännöt 93 artiklan mukaisesti”, kuuluvan lakisääteisen hoitovaatimuksen 10 noudattamatta jättämistä, josta seuraa hallinnollinen seuraamus asetuksen N:o 1306/2013 91 ja 99 artiklan nojalla.

46 Tähän päätelmään ei vaikuta se, että asetuksen N:o 1107/2009 83 artiklan mukaan muussa lainsäädännössä, kuten asetuksessa N:o 1782/2003, olevia viittauksia direktiivin 91/414 3 artiklaan pidetään viittauksina asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklaan eikä tämän asetuksen 28 artiklaan. Direktiivin 91/414 3 artiklan 1 kohdassa nimittäin on asetettu jäsenvaltioille velvollisuus säätää, että kasvinsuojeluaineita ei saa saattaa markkinoille tai käyttää niiden alueella, ellei niitä ole hyväksytty. Tämä säännös vastaa asetuksen N:o 1107/2009 28 artiklan 1 kohtaa. Direktiivin 91/414 3 artiklan 3 kohdassa puolestaan on asetettu jäsenvaltioille velvollisuus säätää, että kasvinsuojeluaineita käytetään asianmukaisesti, ja tämä säännös vastaa asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklaa. Tämän tuomion 39 ja 40 kohdassa esitetyistä syistä asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan ensimmäisen kohdan ja toisen kohdan ensimmäisen virkkeen noudattaminen edellyttää, että käytettävällä kasvinsuojeluaineella on

voimassa oleva lupa mainitun asetuksen 28 ja 32 artiklan mukaisesti. Niinpä asetuksen N:o 1107/2009 83 artiklassa ei ollut tarpeen tehdä mitään nimenomaista viittausta tämän asetuksen 28 artiklaan.

47 Esitettyyn kysymykseen on vastattava kaiken edellä esitetyn perusteella, että lakisääteistä hoitovaatimusta 10, jossa viitataan asetuksen N:o 1107/2009 55 artiklan ensimmäiseen kohtaan ja toisen kohdan ensimmäiseen virkkeeseen, on tulkittava siten, että se koskee myös sellaisen kasvinsuojeluaineen käyttöä, jolle ei ole myönnetty tai jolla ei enää ole lupaa asianomaisessa jäsenvaltiossa ja – jos kyse on tästä jälkimmäisestä tapauksesta – jonka käyttöaika on päättynyt.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Lakisääteistä hoitovaatimusta 10 – sellaisena kuin siitä säädetään yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 liitteessä II –, jossa viitataan kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21.10.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 55 artiklan ensimmäiseen kohtaan ja toisen kohdan ensimmäiseen virkkeeseen, on tulkittava siten, että se koskee myös sellaisen kasvinsuojeluaineen käyttöä, jolle ei ole myönnetty tai jolla ei enää ole lupaa asianomaisessa jäsenvaltiossa ja – jos kyse on tästä jälkimmäisestä tapauksesta – jonka käyttöaika on päättynyt.

Allekirjoitukset